

De 7 gelijkenissen in Mattheüs 13

Arno C. Gaebelein (1865-1945)

Gedeelte uit 'The Gospel of Matthew: An Exposition' - Loizeaux Brothers, Neptune, New Jersey USA
(In het Nederlands uitgegeven onder 'Zie, uw Koning komt')

De in het blauw weergegeven Schriftgedeelten werden toegevoegd, uit de Herziene Statenvertaling

Inhoud

1. De gelijkenis van de Zaaier - 13:1-23
2. Het onkruid op de akker - 13:24-30
3. De gelijkenis van het mosterdzaad - 13:31-32
4. De gelijkenis aan het zuurdeeg - 13:33-43
  - Inleiding op de schat in de akker en de ene schone parel
5. De schat in de akker - 13:44
6. De éne parel van grote waarde - 13:45-46
7. De gelijkenis van het visnet - 13:47-58

Een van de meest belangrijke hoofdstukken in dit Evangelie vereist nu onze aandacht en dit te meer omdat de openbaring van de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen die de Heer hier geeft, verkeerd begrepen en uitgelegd zijn.

Wat de Heer juist *niet* bedoelde, heeft men in dit hoofdstuk willen lezen.

Twee verzen vragen allereerst onze aandacht. "Omdat het u gegeven is de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen te verstaan, maar hun is het niet gegeven" (13:11). "Al deze dingen sprak Jezus tot de scharen in gelijkenissen en zonder gelijkenis sprak Hij niet, opdat vervuld zou worden hetgeen gesproken is door de profeet, zeggende: "Ik zal Mijn mond opendoen in gelijkenissen; Ik zal dingen uitspreken die van de grondlegging der wereld af verborgen zijn geweest" (13:34 en 35). Deze verzen zeggen ons wat de Heer in dit hoofdstuk bekend maakt, namelijk "*de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen*" - "*Dingen uitspreken die van de grondlegging der wereld af verborgen zijn geweest*". In Genesis lezen wij van iemand die Zafnath Paäneah genoemd werd, welke naam volgens Rabbijnse uitlegging betekent: Onthuller of Ontdekker van Verborgenheden. Het is Jozef, de Hebreeuwse slaaf, door zijn broers verworpen, de meest volmaakte type van de Heer Jezus. Na zijn verwerping werd Jozef de onthuller van de verborgenheden en dat door de wijsheid van God.

In dit hoofdstuk verschijnt Christus als de verworpene. Nadat het aanbod van het Koninkrijk en Hij Zelf als Koning eveneens verworpen is, wordt Hij de Onthuller van de verborgenheden en laat Hij zien wat er plaats zal vinden na de verwerping door Israëel. "En op die dag ging Jezus uit het huis en zette Zich bij de zee". Het huis verlaten betekent dat Hij Zich scheidde van de verbinding met Zijn volk, zoals we aan 't einde van het twaalfde hoofdstuk zien. De zee is het type van de volkeren. Plaats nemen bij de zee wijst er op, dat Zijn getuigenis de verborgenheden, die geopenbaard worden, voor wijder kring bestemd zijn, betrekking hebben op de volkeren. "En vele scharen verzamelden zich tot Hem zodat Hij in een schip ging en Zich nederzette; en de ganse schare stond op de oever". Hij scheidt Zich af van de mensen, terwijl in het eerste gedeelte van dit Evangelie Hij Zich midden tussen de schare beweegt.

Wat Hij zegt, spreekt Hij in gelijkenissen en zonder gelijkenissen sprak Hij niet. Hij gebruikt er zeven en in geen ander Evangelie vinden wij ze zo samen gevoegd als hier. Waarom? Gods plan van de bedelingen wordt hier geopenbaard als in geen ander Evangelie. Wij hebben al opgemerkt, dat de Heilige Geest in dit Evangelie, de Genesis van het Nieuwe Testament, Zich niet bindt aan een chronologische volgorde. Hij rangschikt alles zoals het Hem voor Zijn verheven doel geschikt lijkt.

Nadat het Koninkrijk aangeboden en verworpen werd, maakt de Heer bekend wat er na Zijn verwerping en gedurende de tijd van Zijn afwezigheid zijn zal.

Zes maal in deze gelijkenissen zegt de Heer: “Het Koninkrijk der hemelen is gelijk geworden”. Wat bedoelt Hij met deze uitdrukking? Dat het niet meer het Koninkrijk der hemelen is, zoals in het Oude Testament voorzegd, beloofd en aangeboden aan Israël, is bewezen. Het aanbod was gedaan en verworpen. De prediking van Hem en Zijn boodschappers die Hij uitzond, was: “Het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen. Bekeert u”. Geen enkel woord horen wij hierover in het dertiende hoofdstuk, noch na dit hoofdstuk. Indien de Heer het oog had op het oudtestamentische Koninkrijk, beloofd aan Israël, toen Hij zei: “Het Koninkrijk der hemelen is gelijk geworden”, kon Hij niet gesproken hebben over dingen, die van de grondlegging der wereld af verborgen waren, want het Koninkrijk in het Oude Testament is geen verborgenheid, maar duidelijk geopenbaard. Sommigen menen, dat de Gemeente wordt bedoeld als Hij zegt: “Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan zuurdeeg, welke een vrouw nam en in drie maten meel verbergde enz.”. De Gemeente wordt echter nergens het Koninkrijk der hemelen genoemd.

Slechts eenmaal in dit Evangelie wordt het woord gebruikt en wel in Mattheüs 16, waar Hij zegt dat *Hij Zijn Gemeente zal bouwen*.

De Gemeente bestond niet in het Oude Testament, ook niet toen de Heer op aarde wandelde en nergens verwijst Hij naar de Gemeente als het Koninkrijk der hemelen, evenmin als de Heilige Geest het doet in verbinding met het Koninkrijk. Hij spreekt van de Gemeente als de woonplaats van God, een huis, een tempel, het lichaam en de Bruid van Christus, maar nooit als het Koninkrijk der hemelen.

Maar wat bedoelt de Heer dan als Hij zegt: “Het Koninkrijk der hemelen?” Het antwoord is zeer eenvoudig. Het Koninkrijk der hemelen was door Israël verworpen, maar God geeft nu Zijn Woord aan de Heidenen, een feit in het oudtestamentische profetische woord vermeld.

De genade en barmhartigheid, aangeboden aan Israël, gaan thans tot de volkeren, de Heidenen, terwijl de Koning afwezig is. Dit wordt uitgedrukt in de eerste gelijkenis eenvoudig door het gaan van de zaaier naar de akker, dat is de wereld. Daar waar de naam van Christus beleden wordt, is nu het Koninkrijk der hemelen en over dat wat de Heer van de hemel bracht en op de aarde liet, spreekt Hij in deze gelijkenissen. Het “Koninkrijk der hemelen” staat dus gelijk met het “Christendom”. Het sluit de gehele kring van Christelijke belijders in, zowel bekeerden als onbekeerden, kortom, allen die zich naar de naam van Christus noemen. Daarom is de Gemeente niet het Koninkrijk der hemelen, hoewel ze zich wél in het Koninkrijk der hemelen bevindt.

De Heer onderwijst in de zeven gelijkenissen hoe het op aarde zal gaan terwijl Hij afwezig is, en hoe men zal handelen met wat Hij van de hemel bracht en aan de mensen toevertrouwde. Alvorens de gelijkenissen afzonderlijk te bespreken, willen wij eerst iets over het algemeen karakter opmerken. De zeven gelijkenissen zijn te verdelen in vier en drie. De eerste vier spreekt de Heer tot de scharen, om nadat Hij deze verlaten heeft en in het huis is gegaan de drie laatste te vertellen aan Zijn discipelen. Deze drie: de schat in de akker, de parel van grote waarde en het visnet, hebben een diepere geestelijke zin dan de eerste. Twee ervan verklaart de Heer Zelf aan Zijn discipelen; de andere legt Hij niet uit. Ze kunnen aldus verdeeld worden:

1. De zaaier die uitging om te zaaien.
2. De vijand die onkruid tussen de tarwe zaait.

Deze verwijzen gedeeltelijk naar het begin van het Koninkrijk der hemelen in de handen van de mensen; de toestand hier geschilderd, duurt tot het einde, de tijd van de oogst.

3. Het mosterdzaad.
4. Het zuurdeeg.
De groei wordt beschreven; het is een onnatuurlijke en boze ontwikkeling.
5. De schat in de akker verborgen.

6. De ene parel van grote waarde.

Gods aardse volk verborgen in de aarde en de Gemeente de ene parel waarvoor Hij alles geeft. Eerst wordt de parel uit de diepte gehaald en dan de schat in het veld opgegraven.

7. Het visnet.

Deze gelijkenis verwijst naar het eind van het Koninkrijk der hemelen en zijn verborgen vorm.

Nog een andere wijze van beschouwen is mogelijk als men ze vergelijkt met de zeven brieven in Openbaringen 2 en 3. Hier spreekt de Heer opnieuw en die toespraak geschiedt van de heerlijkheid uit. In de zeven brieven lezen wij het begin, de voortgang en het einde van deze tegenwoordige Christelijke bedeling. Het is de geschiedenis van het Christendom.

1. De zaaier - Efeze. De apostolische eeuw. Het begin van het verval, het verlaten van de eerste liefde.

2. Het boze zaad - Smyrna, dat bitterheid betekent. De vijand geopenbaard.

3. Het mosterdzaad - Pergamus, met de betekenis van Hoge toren en tweemaal gehuwd. De belijdende Kerk wordt groot, onder Constantijn de Grote. De grote boom en de onreine vogels (de volkeren) vinden er beschutting in.

4. Het zuurdeeg - Thyatira, degene die offert - Rome en haar afschuwelijkheden. De vrouw Izébel de hoer, komt overeen met de vrouw in deze gelijkenis.

5. De schat in de akker - Sardis - de Reformatie-eeuw, hebbende de naam van te leven, maar dood zijnde, doch er is een overblijfsel. Israël dood, maar Hem toebehorend die het veld kocht.

6. De kostbare parel - Filadelfia - de Gemeente, de éne parel. Het éne lichaam van Christus en de opneming der Gemeente om met Hem te zijn.

7. Het visnet - Laodicéa - Oordeel. Ik zal u uit Mijn mond spuwen.

We hebben slechts aanwijzingen gegeven, die er wellicht toe mee kunnen werken om te weten in welke richting gezocht moet worden.

Nog eens vestigen wij de aandacht op de inleidende opmerkingen in betrekking tot de bestudering van de verschillende gelijkenissen. De Zaaier in de eerste en tweede gelijkenis is de Zoon des mensen. Wat Hij zaait, is tarwe dat door de gehele Schrift heen wijst op zuiverheid, op Christus Zelf. Het goede zaad zijn de zonen des Koninkrijks, de akker is de wereld, de vijand is de duivel. De man in de zesde gelijkenis, die de akker (de wereld) koopt, is dezelfde Zoon des mensen en de koopman die alles verkoopt voor het bezit van de ene parel, is dezelfde persoon als de Zaaier. Met deze beide mannen kan nooit de zondaar bedoeld zijn. Dat zou betekenen dat de zondaar iets te geven heeft, terwijl hij niets bezit; dat de zondaar de wereld (de akker) moest kopen!

De drie maten meelbloem komen natuurlijk van de tarwe en betekenen als zodanig altijd iets goeds, in tegendeel met zuurdeeg dat altijd het kwade aanduidt. Een nauwkeuriger bestudering van deze gelijkenissen zal dit duidelijk maken.

1. De gelijkenis van de Zaaier - 13:1-23

1 Op die dag verliet Jezus het huis en ging bij de zee zitten. 2 En een grote menigte verzamelde zich om Hem heen, zodat Hij in een schip ging zitten; en heel de menigte stond op de oever. 3 En Hij sprak tot hen veel dingen door gelijkenissen. Hij zei: Zie, een zaaier ging eropuit om te zaaien. 4 En toen hij zaaide, viel een deel van het zaad langs de weg; en de vogels kwamen en aten dat op. 5 Een ander deel viel op steenachtige plaatsen, waar het niet veel aarde had; en het kwam meteen op, doordat het geen diepte van aarde had. 6 En toen de zon opgegaan was, verbrandde het; en doordat het geen wortel had, verdorde het. 7 Een ander deel viel tussen de dorens; en de dorens kwamen op en verstikten het. 8 Een ander deel viel in de goede aarde en gaf vrucht, het ene honderd-, het andere zestig-, en een ander dertigvoudig. 9 Wie oren heeft om te horen, laat hij horen.

10 En de discipelen kwamen naar Hem toe en zeiden tegen Hem: Waarom spreekt U tot hen door gelijkenissen? 11 Hij antwoordde en zei tegen hen: Omdat het u gegeven is de geheimenissen van het Koninkrijk der hemelen te kennen, maar aan hen is het niet gegeven. 12

Want wie heeft, aan hem zal gegeven worden, en hij zal overvloedig hebben; maar wie niet heeft, van hem zal afgenomen worden, zelfs wat hij heeft. 13 Daarom spreek Ik tot hen door gelijkenissen, omdat zij niet zien, ook al zien zij, en niet horen, ook al horen zij, en ook niet begrijpen. 14 En in hen wordt de profetie van Jesaja vervuld die zegt: Met het gehoor zult u horen, maar beslist niet begrijpen; en ziende zult u zien, maar beslist niet opmerken. 15 Want het hart van dit volk is vet geworden, en zij hebben met de oren slecht gehoord, en hun ogen hebben zij dichtgedaan, opdat zij niet op enig moment met de ogen zouden zien en met de oren horen en met het hart begrijpen, en zij zich bekeren en Ik hen zou genezen. 16 Maar uw ogen zijn zalig omdat zij zien, en uw oren omdat zij horen. 17 Want voorwaar, Ik zeg u dat veel profeten en rechtvaardigen verlangd hebben de dingen te zien die u ziet, en zij hebben ze niet gezien; en te horen de dingen die u hoort, en zij hebben ze niet gehoord.

18 Luistert ú dan naar de gelijkenis van de zaaier. 19 Als iemand het Woord van het Koninkrijk hoort en het niet begrijpt, komt de boze en rukt weg wat in zijn hart gezaaid was; dat is hij bij wie langs de weg gezaaid is. 20 Maar bij wie op de steenachtige plaatsen gezaaid is, dat is hij die het Woord hoort en dat meteen met vreugde ontvangt. 21 Hij heeft echter geen wortel in zichzelf, maar hij is slechts tijdelijk; en als er verdrukking of vervolging komt omwille van het Woord, struikelt hij meteen. 22 En hij bij wie in de dorren gezaaid is, dat is hij die het Woord hoort; maar de zorgen van deze wereld en de verleiding van de rijkdom verstikken het Woord, en het wordt onvruchtbaar. 23 Bij wie in de goede aarde gezaaid is, dat is hij die het Woord hoort en begrijpt, die ook vrucht draagt en voortbrengt, de een honderd-, de ander zestig-, en de ander dertigvoudig.

“En Hij sprak tot hen vele dingen in gelijkenissen, zeggende: Zie, de zaaier ging uit om te zaaien”. Twee dingen trekken direct onze aandacht.

Het eerste is dat de Heer spreekt van *de*¹ zaaier, niet van *een* zaaier. Als Hij de gelijkenis later aan Zijn discipelen verklaart, zegt Hij hun niet wie deze zaaier is, maar spreekt Hij er alleen over wat met het zaad gebeurt dat Hij zaaide.

Het tweede, dat de zaaier *uitging*. In de verklaring van de tweede gelijkenis zegt de Heer: “Die het goede zaad zaait, is de Zoon des mensen”. De Heer Zelf is dus de Zaaier. Hij kwam met het kostbare zaad, het fijne meelbloem; Hijzelf is de tarwe.

Het zaad dat Hij zaait, kan slechts vrucht voortbrengen als het in goede aarde valt, in de grond sterft, zodat uit de dood vrucht voortkomt. Dit alles wordt hier aangeduid. Wij willen evenwel deze gelijkenis in de eerste plaats toepassen op de dagen van ‘s Heren tegenwoordigheid op aarde. In breder zin wijst ze op de tegenwoordige bedeling, waarin Hij de aarde verlaten heeft en het Koninkrijk zich in de handen van de mensen bevindt.

Het zaaien, waarmee Hij begon, duurt nog steeds voort, en de resultaten zijn eveneens dezelfde.

Het uitgaan van de zaaier toont ons het begin van iets nieuws; van een nieuwe arbeid die de Heer opnam. Israël had gefaald vruchten voort te brengen, het was de wijngaard uit Jesaja 5. “Hij spitte hem om, zuiverde hem van stenen, beplante hem met edele wijnstokken, bouwde daarin een toren en hieuw ook een perskuip daarin uit. En hij verwachtte dat de wijngaard goede druiven zou voortbrengen, maar hij bracht wilde druiven voort ... Nu dan, Ik wil u doen weten wat Ik met Mijn wijngaard ga doen; zijn doornhaag wegnemen opdat hij verwoest worde, zijn muur doorbreken opdat hij vertrappt worde” (Jes. 5:2-7). Israël is de vijgeboom uit de gelijkenis; de Heer kwam en vond geen vrucht. De wijngaard is verwoest en de vijgeboom onvruchtbaar geworden. Dit zal niet altijd zo blijven. De wijnstok en de vijgeboom zullen tenslotte vrucht voortbrengen, maar tijdens de onvruchtbaarheid van Israël, is de Zaaier uitgegaan om te zaaien. Waarheen is Hij gegaan? Waar zaait de zaaier in de regel zijn zaad? In de akker. Wat is de akker? De Goddelijke verklaarder geeft ons het antwoord: “De akker is de wereld”.

Hieruit volgt, dat, nadat Israël faalde, het Woord in de wijde wereld is gekomen. “Beginnende van Jeruzalem en Samaria en tot het einde der aarde”. Wat zal het resultaat van dit alles zijn? Zal de gehele wereld het Woord ontvangen en elk deel van de akker in cultuur gebracht worden? Zal het gehele arbeidsterrein met het zaad bereikt worden? Gaat er geen korrel verloren? Wat deze gelijkenis

---

¹ Griekse Grondtekst: *ho speirón*. (M.V.)

ons leert is wel geheel in strijd met de optimistische droom van het Christendom over massale wereldbeking. Een universele ontvangst van het Woord in deze bedeling kan niet verwacht worden, slechts een deel van het gezaaide zaad brengt vrucht voort. Bovendien is er ook een merkbaar verschil in de vrucht. De Heer vestigt in deze eenvoudige gelijkenis de nadruk op het feit, later door de Heilige Geest herhaald, dat in de tijd waarin Hij afwezig is, het Woord gepredikt en Zijn genade wordt aangeboden dat Woord nog in groter mate zal verworpen worden en slechts een vierde deel vrucht voortbrengt, de rest faalt.

Tekenend is dat wij dit belangrijke feit van deze bedeling aantreffen op de drempel van Mattheüs 13. Helaas, is het door de grote massa van de belijdende Christenheid niet geloofd. Het spreken over falen in deze bedeling en het ontkennen van een spoedig op handen zijnde wereldbeking, wordt door velen beschouwd als een symbool van ongeloof. Soms wordt men zelfs beschuldigd van twijfelen aan de macht van de Geest om de gehele wereld te bekeren, alsof de Heilige Geest van de hemel gezonden zou zijn om de wereld te bekeren!

Wij willen nu luisteren naar de gelijkenis, zoals de Heer ze uitsprak en de uitleg, die Hijzelf gaf: “Zie, de zaaier ging uit om te zaaien; en als hij zaaide, viel een deel bij de weg; en de vogels kwamen en aten het op. En een ander deel viel op rotsachtige plaatsen, waar het niet veel aarde had; en het kwam terstond op omdat het geen diepte van aarde had. Maar toen de zon opgegaan was, is het verbrand, en omdat het geen wortel had, verdorde het. En een ander deel viel tussen de doornen, en de doornen schoten op en verstikten het. En een ander deel viel op de goede aarde en gaf vrucht: het een honderd-, het ander zestig-, het ander dertigvoud. Wie oren heeft om te horen, die hore!” (13:4-9). Naar de betekenis behoeft niet gegist te worden, want de Heer Zelf zegt aan Zijn discipelen wat Hij bedoelt met de vogels, de rotsachtige plaatsen en de doornen.

“En de discipelen kwamen en zeiden tot Hem: Waarom spreekt Gij tot hen in gelijkenissen?” De vraag kwam, na het uitspreken van de eerste gelijkenis. Zij hadden te voren nooit een gelijkenis van Hem gehoord. Wat Hij tot het volk en hun leiders gesproken had, was in eenvoudige woorden geweest, gemakkelijk door iedereen te begrijpen, en nu voor de eerste keer spreekt Hij iets dat voor hen bedekt was. Het antwoord dat de Heer geeft, is zeer ernstig, het kondigt het oordeel over Israël aan. “En Hij antwoordende, zeide tot hen: Omdat het u gegeven is de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen te weten, maar hun is het niet gegeven”. De discipelen, de gelovigen vertegenwoordigende, zouden de verborgenheden die nu aanstaande waren, verstaan, terwijl het volk dat het licht geweigerd had, in duisternis zou verkeren. “Want wie heeft, die zal gegeven worden, en hij zal overvloedig hebben; maar wie niet heeft, van die zal genomen worden ook wat hij heeft”.

De discipelen hadden de Heer aangenomen en de Heer gaf hun meer, terwijl Israël niets had; zij verwierpen Christus en wat zij nog als Zijn aardse volk bezaten, zou van hen worden weggenomen. Maar dat tweesnijdend zwaard snijdt nog op een andere wijze. De ware gelovigen, de Gemeente vormende, bezitten, terwijl het afvallig Christendom, dat niets bezit, ook zal ontnomen worden, waarop het zich beroemt. “Daarom”, gaat de Heer voort, “spreek Ik tot hen in gelijkenissen, omdat zij ziende niet zien, en horende niet horen, noch verstaan. En door hen wordt de profetie van Jesaja vervuld, die zegt: “Met het gehoor zult gij horen en geenszins verstaan; en ziende zult gij zien en geenszins bemerken; want het hart dezes volks is dik geworden, en met de oren hebben zij bezwaarlijk gehoord, en hun ogen hebben zij toegesloten, opdat zij niet misschien met de ogen zouden zien en met de oren horen en met het hart verstaan, en zich bekeren, en Ik hen geneze” (13:13-15). Deze passage is een aanhaling uit Jesaja 6:9 en 10. In Johannes 12, waar deze woorden opnieuw aangehaald zijn, wordt er bijgevoegd: “Dit zeide Jesaja toen hij Zijn heerlijkheid zag en van Hem sprak” (Joh. 12:41). De Jahweh, die Jesaja op de troon zag zitten, was onze Heer Jezus Christus.

De Heilige Geest brengt deze woorden nog eens in herinnering, als Israëls afval en ongeloof ten volle gebleken is en de Apostel Paulus de vergaderde Joden deze woorden toevoegt en er bij zegt: “Het zij u dan bekend dat dit heil Gods tot de volken gezonden is; zij zullen ook horen” (Hand. 28:28). De Heer verklaart Zijn discipelen welgelukzalig op grond van hetgeen zij zagen en hoorden en legt Zelf de gelijkenis voor hen uit.

“Gij dan, hoort de gelijkenis van de zaaier. Als iemand het woord des Koninkrijks hoort en niet verstaat, zo komt de boze en rukt weg hetgeen in zijn hart gezaaid was: deze is het die bij de weg ge-

zaaid is”. De wegkant is hard en neergetrapt. Als het zaad daar valt, komen de vogels om het weg te pikken en te eten.

Een hoorder of een klasse van hoorders wordt hier aangeduid, die het Woord niet verstaat. Het gaat hier niet om een verstandelijke capaciteit, om een intellectueel verstaan. De Heer zegt: het woord wordt “in het hart gezaaid”, het wendt zich tot het geweten en kan ontvangen of verworpen worden. Maar als het hart het weigert, er zich tegen verzet, en het niet verstaat, betekent dit dat het niet wil verstaan of ontvangen. Het hart lijkt op zulk een platgetrapte grond. De vogels vertegenwoordigen de boze. Hij is actief tegenwoordig en neemt weg, dat wat gegeven en verworpen werd. In de gelijkenis van het mosterdzaad lezen wij nog eens van vogels; ook daar betekenen ze niets goeds, maar wat slecht is, evenals in de eerste gelijkenis. “En die op de rotsachtige plaatsen gezaaid is, deze is het die het Woord hoort en het terstond met vreugde ontvangt; doch hij heeft geen wortel in zichzelf, maar is voor een tijd; en als verdrukking of vervolging komt om des woords wil, wordt hij terstond geërgerd” (13:20 en 21). De rotsgrond is slechts met een dunne laag aarde bedekt. Het zaad wordt er onmiddellijk in opgenomen, begint te ontkiemen, maar als de zon gaat schijnen en haar hete stralen uitzendt, is er geen kracht om daartegen weerstand te bieden; het heerlijke gaat voorbij en verbrandt. Het had geen wortel. De weinige aarde op de rotsgrond zal wel het natuurlijk hart van de mens afbeelden, evenals de weg die platgetreden is. Alleen heeft men hier de mooiste zijde van het vlees, indien men tenminste op deze wijze mag spreken. Maar onder de weinige aarde ligt de harde rots, door geen ploegijzer gebroken, waar geen levensmogelijkheden zijn. Hier moet gedacht worden aan de grote massa van de belijdende Christenen. Zij hebben het oude, boze hart bedekt met een beetje aarde, vertonen de gedaante van godzaligheid, maar verloochenen de kracht. Er is groot enthousiasme, een plotseling opkomen van het zaad met een schijnbare toekomstbelofte, maar helaas er is slechts de naam van te leven, in werkelijkheid heerst er de dood.

“Toen de zon opgegaan was, is het verbrand”. Mogen wij deze woorden ook niet toepassen op onze bedeling? Het lijkt of op de rotsgrond werkelijk leven is, of alles floreert, maar in werkelijkheid is het een lege belijdenis en van de geestdriftige tentoonspreiding van godsdienstigheid en wereldverbetering blijft niets over. De grote verzoeking en de oordelen, die aan de Zon der Gerechtigheid voorafgaan vagen alles weg, er blijft niets over.

“En die onder de doornen gezaaid is, deze is het die het woord hoort, en de zorgvuldigheid dezer wereld en de verleiding des rijkdoms verstikken het woord en hij wordt onvruchtbaar” (13:22). Hier is een verklaring vrijwel overbodig. De verleiding van de rijkdom verhindert de groei van het Woord. Hoe waar is dat in onze dagen. De wereld, de goederen der aarde, de zorgen en verlangens om zoveel mogelijk van deze droombeelden te verwezenlijken, schijnen meer en meer de uitwendig belijdende massa te beheersen. En alles wat van God komt, wordt verstikt.

Zo zien wij in deze drie gevallen, waarin het zaad verloren gaat en geen vrucht voortbrengt, de duivel, het vlees en de wereld afgebeeld. De duivel rukt weg en verslindt, het vlees probeert en faalt, en de wereld verleidt en verstikt.

“Die nu op de goede aarde gezaaid is, deze is het die het woord hoort en verstaat, die ook vruchtdraagt en voortbrengt, de een honderd, de ander zestig, de ander dertigvoud” (13:23). Horen en verstaan is op grond van het geloof en door het geloof, vruchtdragen en voortbrengen, dat is de voortgang van het zaad op de goede grond, een ontvankelijk hart bereid door de genade van God.

2. Het onkruid op de akker - 13:24-30

24 Een andere gelijkenis hield Hij hun voor. Hij zei: Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan iemand die goed zaad zaaide in zijn akker. 25 Maar toen de mensen sliepen, kwam zijn vijand en zaaide onkruid tussen de tarwe, en ging weg. 26 Toen het gewas opkwam en vrucht voortbracht, kwam ook het onkruid tevoorschijn. 27 De slaven van de heer des huizes gingen naar hem toe en zeiden: Heer, hebt u niet goed zaad in uw akker gezaaid? Waar komt dan dit onkruid vandaan? 28 Hij zei tegen hen: Een vijandig mens heeft dat gedaan. De slaven zeiden tegen hem: Wilt u dan dat wij erheen gaan en het verzamelen? 29 Maar hij zei: Nee, opdat u bij het verzamelen van het onkruid misschien tegelijk ook de tarwe niet uittrekt. 30 Laat ze allebei samen tot de oogst opgroeien, en in de oogsttijd zal ik tegen de

maaiers zeggen: Verzamel eerst het onkruid en bind het in bossen om het te verbranden, maar breng de tarwe bijeen in mijn schuur.

In de tweede gelijkenis wordt het Koninkrijk der hemelen genoemd. “Een andere gelijkenis stelde Hij hun voor, zeggende: Het Koninkrijk der hemelen is gelijk geworden aan een mens, die goed zaad in zijn akker zaaide. Doch terwijl de mensen sliepen, kwam zijn vijand en zaaide onkruid midden onder de tarwe, en ging heen. Toen nu het kruid opschoot en vrucht voortbracht, toen kwam ook het onkruid te voorschijn. En de slaven van de heer des huizen kwamen en zeiden tot hem: Heer! hebt gij niet goed zaad in uw akker gezaaid! Vanwaar heeft hij dan het onkruid? En hij zeide tot hen: Een vijandig mens heeft dat gedaan. En de slaven zeiden tot hem: Wilt gij dan dat wij heengaan en het bijeenlezen? Maar hij zeide: Neen, opdat gij het onkruid bijeenlezende, niet te gelijk daarmee de tarwe uittrekt, laat beide tezamen opwassen tot aan de oogst; en in de tijd des oogstes zal ik tot de maaiers zeggen: Leest eerst het onkruid bijeen en bindt het in bossen om te verbranden; maar brengt de tarwe samen in mijn schuur” (13:24-30).

Nadat Hij eerst nog twee andere gelijkenissen gesproken had, lezen wij dat de Heer in antwoord op de vraag van Zijn discipelen, hun mededeelt wat deze gelijkenis betekent. “Toen liet Hij de scharen van Zich en ging in het huis; en Zijn discipelen kwamen tot Hem, zeggende: Verklaar ons de gelijkenis van het onkruid des akkers. En Hij antwoordende, zeide tot hen: Die het goede zaad zaait, is de Zoon des mensen; en de akker is de wereld; en het goede zaad, deze zijn de zonen des Koninkrijks; en het onkruid zijn de zonen des bozen; en de vijand die het gezaaid heeft, is de duivel; en de oogst is de voleinding der eeuw, en de maaiers zijn de Engelen” (13:36-39.)

Het verband met de eerste gelijkenis is duidelijk. We zien dezelfde Zaaier voor ons en het zaad is in de akker gezaaid die de wereld voorstelt. Maar de Heer zegt: “Het goede zaad zijn de zonen des Koninkrijks”. Dit kan slechts betekenen, dat het goede zaad gezaaid en gevallen in goede grond, zoals wij in de eerste gelijkenis zagen, vruchten voortbrengt, en het woord van het Koninkrijk brengt de zonen van dat Koninkrijk voort. Gelijk brengt gelijk voort; de vrucht is overeenkomstig het zaad. De hoofdgedachte van deze gelijkenis is echter de vijand en zijn boze arbeid. Het is een arbeid om te verstoren zoals nog dikwijls in Oosterse landen voorkomt. De vijand wacht totdat zijn gehate buurman zijn zaad aan de aarde heeft toevertrouwd en gaat dan in de nacht, terwijl de mensen slapen, het zaad van het onkruid uitstrooien. Niet voor het goede zaad opkomt en groeit, ontdekt het slachtoffer het verderfelijke werk van de vijand. De vijand is de duivel, zegt de Heer. Zoals van uit het goede zaad de zonen des Koninkrijks voortkomen, levert het verkeerde zaad de zonen van de boze.

Het is van belang te letten op het tijdstip en de manier waarop de vijand het werk van de Zaaier, de Zoon des mensen, trachtte te verstoren.

Wat de tijd betreft, onmiddellijk nadat de Zaaier het goede zaad gestrooid had, nam hij de kans waar; en het gebeurde “terwijl de mensen sliepen”. Zodra de Heer de waarheid had gebracht en de Heilige Geest gegeven had, begon de vijand zijn werk. In de dagen der Apostelen werd het werk van de vijand aangekondigd en het verkeerde zaad dat aan het eind van deze bedeling volledig is gegroeid, kan gemakkelijk in het begin van de bedeling opgemerkt worden. De verborgenheid der goddeloosheid begon toen haar werk en het gaat voort tot het eind van de bedeling bereikt is, wanneer het volkomen openbaar zal komen. Terwijl de mensen sliepen, deed de vijand zijn werk. De Zaaier sliep niet: Hij sluimert of slaapt nimmer, maar de *mensen* sliepen. Zulk een onwaakzame toestand openbaarde zich spoedig in het begin der bedeling. De eerste liefde werd verlaten en de vijand deed zijn werk.

Zijn wijze van werken was een namaak-zaad in de akker te deponeren. Het zaad van de dolik (een vergiftige grassoort op korenvelden) lijkt veel op tarwe. Als het opgroeit, kan het van het koren niet onderscheiden worden, maar het is verderfelijk onkruid. De dolik vertegenwoordigt de leugen die in de akker door de duivel werd gezaaid. Het is de verkeerde leer, een namaaksel van het geloof, dat eens en voor altijd de heiligen werd overgeleverd. De loochening van de Godheid van Jezus Christus, de loochening van de opstanding en van de inspiratie van de Bijbel, behoort tot het onkruidzaad dat in het eerste begin van het Christendom in de akker viel. In zeker opzicht gaat dit proces nog voort. Als de waarheid verkondigd en het Woord geleerd wordt, duurt het niet lang of de vijand

brenge de namaak als de mensen slapen. Een andere les uit deze gelijkenis is het karakter van deze gehele bedeling. Het is boos. Satan is de god van deze eeuw, totdat het einde eraan komt. De vermengde toestand van goed zaad en verkeerd zaad, de zonen van het Koninkrijk en de zonen van de boze, blijft tot het eind bestaan. De knechten van de heer des huizes waren bereid het onkruid uit te roeien, maar dat werd hun niet toegestaan. Het is een niet te verwezenlijken droom, om de wereld te hervormen, het aanstotelijk kwaad uit te roeien, dronkemanschap en onzedelijkheid uit te bannen, de staat en de politiek te reinigen. Over dergelijke pogingen wordt nergens in het Woord van God gesproken. Mensen van Christelijke belijdenis nemen dergelijke arbeid uit zichzelf op en zij beseffen niet dat zij zondigen en Christus onteren. Verkeerde leer en haar vruchten zullen met het goede zaad en haar kostbare vruchten opgroeien tot de tijd van de oogst. Voor wij verder spreken over de oogsttijd een enkel woord in betrekking tot de plaats waar het goede zaad en het onkruid samen opgroeien. Er wordt wel eens gezegd: “We kunnen geen zuivere gemeenschapskring hebben, want de Heer Zelf heeft gezegd dat de bozen altijd bij ons zullen zijn en dat wij hen niet kunnen uitroeien die zonen des bozen zijn.

Dat is en wordt gezegd in de veronderstelling dat de Heer spreekt van de Gemeente. De Gemeente, de Vergadering des Heren, staat echter in ‘t geheel niet voor de aandacht van Hem. Hij spreekt over het Koninkrijk der hemelen en dat is, zoals reeds herhaaldelijk gezegd: niet de Gemeente. Als de openbaring betreffende de Gemeente gegeven wordt, zegt de Heer dat het boze in de Gemeente niet getolereerd mag worden.

“Maar indien uw broeder tegen u zondigt, ga heen, bestraf hem tussen u en hem alleen; indien hij u hoort, hebt gij uw broeder gewonnen. Maar indien hij u niet hoort, neem nog een of twee met u, opdat door de mond van twee of drie getuigen alle woord besta. En indien hij naar hen niet horen wil, zo zegt het aan de gemeente; en indien hij naar de gemeente niet wil horen, zo zij hij u als de heiden en de tollenaar” (hoofdstuk 18:15-17). Dit is de manier waarop het boze in de Gemeente behoort behandeld te worden. In de Brieven vinden wij talloze vermaningen dat boze leer en boze wandel tegen het Evangelie in de Gemeente niet kan worden toegestaan. De Gemeente moet het boze oordelen. Tot de Gemeente wordt niet gezegd: “Laat beiden tezamen opwassen”. De akker is niet de Gemeente, maar de wereld en in de wereld vindt plaats, wat in de gelijkenis wordt voorgesteld, in dat deel van de akker waar het goede zaad is gezaaid, in de gehele sfeer van het belijdend Christendom.

De oogst is het einde der bedeling. De oude en nieuwe vertaling heeft in vers 40 “voleinding der wereld”. Dat heeft velen in de war gebracht.

Het einde van de wereld is nog een heel eind verwijderd. Het einde van de eeuw (bedeling) waarin wij leven, nadert met rasse schreden. Wat zal er dan geschieden? De Heer zegt: “Gelijk dan het onkruid bijeengelezen en met vuur verbrand wordt, zo zal het ook zijn in de voleinding dezer eeuw. De Zoon des mensen zal Zijn engelen uitzenden, en zij zullen uit Zijn Koninkrijk bijeenlezen al de ergernissen, die ongerechtigheid doen; en zij zullen hen in de oven des vuurs werpen; daar zal weinig zijn en knersing der tanden. Dan zullen de rechtvaardigen blinken gelijk de zon in het Koninkrijk huns Vaders. Wie oren heeft om te horen, die hore!” (13:40-43). Tevoren zegt de Heer in de gelijkenis: “In de tijd des oogstes zal Ik tot de maaiers zeggen: Leest eerst het onkruid bijeen, en bindt het in hossen om het te verbranden; maar brenge de tarwe samen in Mijn schuur”.

De voleinding der eeuw is dezelfde zaak als in Mattheüs 24, toen de discipelen vroegen, wat is het teken van Uw komst en van de voleinding der eeuw? Het einde der eeuw zal Joods zijn; de Joodse geschiedenis begint opnieuw met de gebeurtenissen die in de laatste week van Daniël vallen, in de 70e week. Van dit einde spreekt de Heer. De engelen zullen dan de maaiers zijn. Dit komt overeen met wat wij in Openbaring 14:14-20 lezen. “En ik zag, en zie, een witte wolk, en op de wolk zat één, de Zoon des mensen gelijk, hebbende op Zijn hoofd een gouden kroon, en in Zijn hand een scherpe sikkel. En een andere Engel kwam uit de tempel, roepende met grote stem tot Hem die op de wolk zat: Zend uw sikkel en maai! want de ure om te maaien is gekomen; want de oogst der aarde is overrijp geworden”.

Sommigen die de onschriftuurlijke leer verkondigen, dat de Gemeente op aarde zal blijven tot het einde van de wereld en door de grote verdrukking moet gaan, hebben deze gelijkenis gebruikt om hun inzichten te ondersteunen. Wij herhalen, dat de gelijkenis met de Gemeente niets heeft uit te

staan. Toen de Heer sprak van het binden van het onkruid in bossen en het verzamelen van de tarwe in de schuur, leerde Hij niet dat de tarwe de Gemeente voorstelt², en dat de inzameling van de Gemeente Zijn laatste handeling in deze bedeling zou zijn. De tarwe is natuurlijk het goede zaad, het goede zaad zijn de zonen van het Koninkrijk. Dat alle ware gelovigen het goede zaad zijn en als zodanig zonen des Koninkrijks, zal niemand betwijfelen.

Nadat de Gemeente van de aarde is weggenomen, vóór de voleinding der eeuw begint, zal er zoals de profeten voorzeggd hebben, tarwe zijn op de aarde. Er zal zaaiing zijn. Dan zal werkelijk het woord des Koninkrijks gepredikt worden. Het Evangelie van het Koninkrijk zal gedurende het einde der eeuw geproclameerd worden en het zaad zal opkomen. Een grote menigte zal uit de grote verdrukking komen, die hun klederen gewassen hebben in het bloed des Lams. Deze menigte zal bijeenvergaderd worden ten tijde dat het onkruid bijeenverzameld wordt om te verbranden. De tarwe, de zonen van het Koninkrijk, zullen in Zijn schuur verzameld worden, bewaard en behoed voor het Koninkrijk dat op de aarde zal opgericht worden. “Dan zullen de rechtvaardigen blinken gelijk de zon in het Koninkrijk huns Vaders”. Dit herinnert zeer sterk aan de uitspraak van Mattheüs 25:34, “Komt gezegenden Mijns Vaders, beërft het Koninkrijk dat u bereid is van de grondlegging der wereld”.

Deze woorden zijn niet tot de Gemeente gericht, maar tot de vele duizenden die uit alle volken komen (Openbaringen 7) en het Koninkrijk is niet de hemelse heerlijkheid, maar het aardse Koninkrijk.

De Gemeente met haar hemelse roeping en bestemming, wij herhalen het, wordt in deze tweede gelijkenis niet gezien.

Laten we de drie grote feiten die deze gelijkenis leert, vasthouden. Ze zijn:

1. De vijand, de duivel begint zijn werk in het begin van de bedeling.
2. Het is een vermengde bedeling, goed en kwaad groeit tezamen op. Deze toestand verandert niet gedurende de bedeling.
3. De vermengde toestand zal ophouden bij de voleinding der eeuw (bedeling). De zonen van het Koninkrijk zullen het Koninkrijk beërven. Het onkruid wordt in bossen gebundeld en verbrand.

De twee volgende gelijkenissen, van het mosterdzaad en het zuurdeeg, openbaren nog meer de verborgenheden van het Koninkrijk. Zij behoren bij elkaar: Uit de voorstelling van deze gelijkenissen leren wij, hoe de populaire uitlegging van vele uitleggers uit het Christendom alles onderste boven gekeerd hebben. De fout van deze onjuiste uitlegging komt voort uit de grote fundamentele vergissing, dat de Heer de Gemeente op het oog zou hebben gehad toen Hij sprak over het Koninkrijk der hemelen en dat de Gemeente dat Koninkrijk is. Daarom wordt aangenomen dat als de Heer over het mosterdzaad spreekt dat een grote boom wordt, die bescherming biedt aan de vogels, een profetie is over de uitbreiding der Gemeente. Het zuurdeeg wordt daarom beschouwd het Evangelie te betekenen met zijn alles doorzurende kracht. Dit alles is radicaal verkeerd.

3. De gelijkenis van het mosterdzaad - 13:31-32

31 Een andere gelijkenis hield Hij hun voor. Hij zei: Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan een mosterdzaad, dat iemand nam en in zijn akker zaaide. 32 Dat is wel het kleinste van al de zaden, maar als het opgegroeid is, is het het grootste van de tuingewassen en het wordt een boom, zodat de vogels van de hemel een nest komen maken in zijn takken.

“Een andere gelijkenis stelde Hij hun voor, zeggende: Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan een mosterdzaad, dat een mens nam en zaaide in zijn akker; dat wel kleiner is dan al de zaden, maar wanneer het is opgewassen, is het groter dan de moeskruidenten en wordt een boom, zodat de vogelen des hemels komen en nestelen in zijn takken” (13:31 en 32).

---

² Darby en Kelly menen beiden dat de tarwe de ware gelovigen, de Gemeente, voorstellen die in de hemel zullen worden opgenomen (Noot van de vertaler).

Het gaat hier over de uitwendige ontwikkeling van het Koninkrijk der hemelen in zijn groei en uitbreiding op onnatuurlijke wijze en het wordt een schuilplaats voor de vogelen des hemels. De bijna algemene uitleg is, dat het mosterdzaad en zijn wonderbare groei, de uitbreiding der Gemeente voorstelt, terwijl de vogelen des hemels worden beschouwd als typen van de volken, die in de Gemeente (Kerk) bescherming vinden. Steeds maar groeiende, reikt de mosterdboom over de gehele aarde, zijn takken spreiden zich wijder en wijder uit, en spoedig, zo zegt men, zal de boom de gehele aarde bedekken zoals de wateren de zee.

Wanneer de Heer met de uit het mosterdzaad gegroeide grote boom, de Gemeente bedoelde, die Zijn lichaam is, dan zou deze gelijkenis in flagrante tegenspraak zijn met wat Hij en de Heilige Geest elders leert over de Gemeente op deze aarde, haar opdracht en haar toekomst.

In Zijn gebed zegt de Heiland van de Zijnen, van hen, die één zijn gelijk de Vader en de Zoon één zijn: "Zij zijn niet van de wereld gelijk Ik van de wereld niet ben" (Joh. 17:14). De Gemeente dan, omvattende alle ware gelovigen, is niet van de wereld gelijk Hij niet van de wereld is. De Gemeente is van boven en elke gelovige heeft zijn leven van boven. Nog een kleine tijd is de Gemeente in de wereld en na een weinig tijd zal de Gemeente boven zijn, waar Christus het verheerlijkte Hoofd van het lichaam is. Het mosterdzaadje, groeiend op de akker (vergeet niet dat de akker de wereld is), zich al dieper en dieper in de aarde wortelend en uitbreidend op onnatuurlijke wijze; biedt schuilplaats aan de vogels en is een afbeelding van iets heel anders. Het laat ons een systeem zien dat in de aarde wortelt, dat beweert een grootheid te zijn in de wereld, zich uitbreidende over de aard. De Heer kan nooit bedoeld hebben, dat Zijn Gemeente geworteld en gegrond zou zijn in de akker, de wereld. Hij heeft haar niet geroepen om zulke proporties aan te nemen en niet bestemd voor zo'n abnormale groei op de aard.

Al wat van Christus is gezegd, geldt ook voor Zijn Gemeente. Lijden en heerlijkheid, na vernedering verhoging, kenmerkt de weg die Christus ging; eenzelfde weg is bestemd voor de Gemeente. Zij behoort nederig te zijn, nu met Hem lijdend, verworpen en in de wereld miskend zoals Hij, niet nu regerend en heersend, maar geduldig met Hem wachtend op het ogenblik totdat Hij geopenbaard zal worden, en dan zal zij Zijn troon en heerlijkheid delen. De roeping en bestemming van de Gemeente is hemels.

Haar taak is Hem te openbaren en uit te laten stralen, een getuigenis te zijn van Zijn genade, maar nooit om de wereld te beheersen en te overdekken. De Brieven aan de gemeenten gericht, maken dat voldoende duidelijk.

Het mosterdzaad en zijn groei heeft betrekking op het Koninkrijk der hemelen, en dit is, zoals wij gezien hebben, het belijdend Christendom. In dit licht gezien, is alles in overeenstemming met wat de Heer in dit hoofdstuk leert. Het kleine mosterdzaad, niet bestemd om een boom te worden maar slechts een struik, ontwikkelt zich tegen zijn natuur in tot een boom. Dat wat van de Zoon des mensen, de Zaaier kwam doen, toevertrouwd aan de handen van mensen, ontwikkelt zich tot iets onnatuurlijks - men mag wel zeggen, tot iets wanstaltigs - want dit is een mosterdboom. Dat onnatuurlijk iets is het belijdend Christendom als een systeem der wereld, Christus belijdende zonder Hem en de Geest te bezitten. Hier bepalen wij de aandacht bij de derde zendbrief in de Openbaring aan de gemeenten, dat is de brief aan Pergamus, waarin de eeuw van het Christendom getypeerd wordt, beginnende met Constantijn de Grote in de vierde eeuw. De lijdende Kerk werd verheven tot Staatskerk. Het mosterdzaad werd spoedig een boom en sindsdien heeft de belijdende kerk zich verheugd door zichzelf te zien als een grote, zich vertakkende boom.

De vogels, die een schuilplaats in de boom vinden, stellen volgens de Kerk bekeerde volken voor. Vertegenwoordigen vogels ooit reine personen? Wij behoeven niet buiten de grens van ons hoofdstuk te gaan om deze vraag te beantwoorden. De vogels, die op het zaad aanvielen, dat bij de weg gezaaid werd, waren instrumenten van Satan. De vogelen des hemels, of pluimgedierte, betekenen in de Schrift nooit iets goeds. Abraham stond te midden van de stukken der offeranden om de vogels te verjagen, die op de stukken wilden aanvallen (Gen. 15). De geslachte dieren daar beeldden Christus af en de roofvogels het verkeerde. De vogels in deze gelijkenis betekenen onbekeerde mensen, volken en naties die uit zelfzuchtige bedoelingen bescherming zoeken in de boom, het uitwendig Christendom. Maar zij verontreinigen de boom.

Ten slotte zal de boom volwassen zijn. Van de volwassen boom wordt gezegd: “Gevallen, gevallen is het grote Babylon! en het is geworden de woonstede der duivelen, en de bewaarplaats van elke onreine geest, en de bewaarplaats van elke onreine en gehate vogel” (Openb. 18:2).

Laten we niet vergeten dat er een boom is over de gehele aarde, die moet groeien en zijn takken uitbreiden, zijn sap door de wortels opzuigend.

Deze boom is Israël - de goede olijfboom met zijn onverwoestbare wortels. Sommige van zijn takken zijn nu afgebroken en liggen op de grond. Romeinen 11 verzekert ons echter dat God machtig is ze weder te enten.

Tegenover deze olijfboom met zijn heilige wortel, zijn langbeloofde toekomst, het verbond door een eed bevestigd, staat het hoog van zichzelf denkend Christendom, tegen de takken roemend en van zichzelf beweerend de boom te zijn die de gehele aarde overschaduwen zal, en zich aldus kerend tegen de aardse roeping van Israël: Helaas, de waarschuwing is in de wind geslagen “indien God de natuurlijke takken niet heeft gespaard - Hij mocht ook u niet sparen” (Romeinen 11:21).

Welk een val zal het zijn als tenslotte de boom, de monsterachtige boom, zal vallen en uitgeroeid worden met wortel en tak.

4. De gelijkenis aan het zuurdeeg - 13:33-43

33 Een andere gelijkenis sprak Hij tot hen: Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan zuurdeeg, dat een vrouw nam en in drie maten meel deed, totdat het helemaal doorzuurd was.

34 Al deze dingen sprak Jezus tot de menigte door gelijkenissen, en zonder gelijkenis sprak Hij tot hen niet, 35 opdat vervuld zou worden wat gesproken is door de profeet, toen hij zei: Ik zal Mijn mond opendoen met gelijkenissen; Ik zal over dingen spreken die verborgen waren vanaf de grondlegging van de wereld.

36 Toen Jezus de menigte had laten weggaan, ging Hij naar huis. En Zijn discipelen kwamen bij Hem en zeiden: Verklaar ons de gelijkenis van het onkruid op de akker. 37 Hij antwoordde en zei tegen hen: Hij die het goede zaad zaait, is de Zoon des mensen. 38 De akker is de wereld, het goede zaad zijn de kinderen van het Koninkrijk en het onkruid zijn de kinderen van de boze. 39 De vijand die het gezaaid heeft, is de duivel; de oogst is het einde van de wereld en de maaiers zijn de engelen. 40 Zoals dan het onkruid verzameld en met vuur verbrand wordt, zo zal het ook zijn aan het einde van de wereld: 41 de Zoon des mensen zal Zijn engelen uitzenden, en zij zullen uit Zijn Koninkrijk verzamelen alle struikelblokken, en hen die de wetteloosheid doen, 42 en zij zullen hen in de vurige oven werpen; daar zal men jammeren en tandenknarsen. 43 Dan zullen de rechtvaardigen stralen als de zon, in het Koninkrijk van hun Vader. Wie oren heeft om te horen, laat hij horen.

“Een andere gelijkenis sprak Hij tot hen: Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan een zuurdeeg, hetwelk een vrouw nam en in drie maten meel verbergde, totdat het geheel gezuurd was” (13:33).

Het zuurdeeg wordt door bijna het gehele Christendom beschouwd het Evangelie in zijn kracht te betekenen. De vrouw vertegenwoordigt de Gemeente. De vrouw neemt het zuurdeeg en doet het in drie maten meel, dat volgens deze algemene opvatting de mensheid zou betekenen, de gehele menselijke familie. Hier doet het zuurdeeg zijn werk, op een verborgen wijze, het gehele mensdom binnendringend.

Dat de gelijkenis geheel iets anders kan bedoelen, zoals wij in ‘t kort uitgelegd hebben, schijnt velen onmogelijk toe. Slechts weinigen kunnen zich geheel losmaken van de gangbare mening en de werkelijke waarheid zien van wat de Heer geeft in deze vierde gelijkenis. Er wordt zo dikwijls gesproken over het Evangelie-zuurdeeg, gebeden dat het goede zuurdeeg zijn werk moge doen, enz., dat een andere uitlegging van deze gelijkenis door de massa van de gelovigen wordt beschouwd als dwaas. Deze kleine gelijkenis, in één vers verteld, heeft bewezen in staat te zijn vele waarheden, geopenbaard in het Woord van God, te vervormen. Als wij ze echter willen benaderen met een oprecht gemoed, onbevooroordeeld en gewillig om de waarheid te kennen en te volgen, zullen wij ongetwijfeld de waarheid met grote vreugde en blijdschap ontdekken. Wanneer het zuurdeeg het Evangelie betekent, de vrouw de Gemeente voorstelt, en de drie maten meel het mensdom, zou de Heer leren dat het Evangelie door de medewerking van de kerk in het mensdom doordringt en de

wereld automatisch bekeerd wordt door haar kracht, die de gehele massa van het mensdom binnendringt. Maar de Heer leert iets dergelijks in deze gelijkenis niet, waardoor Hij in 't openbaar Zichzelf zou tegenspreken, iets wat voor Hem, de Onfeilbare, onmogelijk is. In de tweede gelijkenis groeien het goede zaad en het onkruid samen op tot aan de oogst. Dit sluit de gedachte aan wereldbeking in deze tijd uit. Deze bedeling is, zoals wij gezien hebben, een vermengde, en deze toestand duurt voort tot aan het eind. Als de Heer met het zuurdeeg bedoelde dat dit tot de gehele massa van het mensdom doordringt in goede zin, zou Hij iets geleerd hebben, dat volkomen in strijd is met wat Hij in de tweede gelijkenis tot uitdrukking bracht.

Welke betekenis moeten wij dan aan het woord "zuurdeeg" geven? De Heer Jezus, de Leraar van God gekomen, zoals Nicodemus Hem noemde, was naar het vlees de Zoon van Abraham en van David. Zij, tot wie Hij sprak, waren Joden en ze konden ongetwijfeld begrijpen wat Hij bedoelde met zuurdeeg. Bij een Jood zou niet de gedachte opkomen, dat zuurdeeg, als beeld van groeiende macht, iets goeds kon betekenen. Zuurdeeg mocht bij geen enkele vuurofferande des Heren gebruikt worden. De orthodoxe Jood doorzocht zijn woning zeer nauwkeurig, of er hier of daar misschien brood, met zuurdeeg verwerkt, aanwezig was, voordat het feest der ongezuurde broden werd gehouden. Hij zuiverde het zuurdeeg uit.

Het woord "zuurdeeg" komt echter niet alleen hier voor.

De Heer gebruikt het, behalve in deze gelijkenis wanneer Hij spreekt van het zuurdeeg der Farizeeën, het zuurdeeg der Sadduceeën en het zuurdeeg van Herodes (Matth. 16:6; Markus 8:15).

Wilde Hij er enige goede kwaliteiten van de Farizeeën en Sadduceeën mee aantonen toen Hij het in verband met hen noemde? Zeker niet, want Hij waarschuwde Zijn discipelen er zich voor te hoeden. Hij drukt de huichelarij van de ritualistische Farizeeën, het rationalisme van de Sadduceeën en de wereldsgezindheid van Herodes uit door zuurdeeg. De Heilige Geest gebruikt het woord bovendien in een kwade betekenis. (1 Kor. 5:6; Gal. 5:9). Daarmee is afdoende bewezen dat in de taal der Schrift zuurdeeg nooit iets goeds betekent, maar altijd gebruikt wordt in de zin van boosheid en verderf. Het is onmogelijk dat er één keer iets goeds mee wordt aangeduid en dat de Heer het zonder verder commentaar hier zou gebruiken als een type van het Evangelie.

Wat stellen de drie maten meel voor? Kan de Heer hiermee het verworpen mensdom bedoelen? Dat is even onmogelijk als dat zuurdeeg iets goeds zou moeten uitdrukken. Meel komt van tarwe, koren. Onkruid (dolik), het type van kwaad, geeft nooit fijn, heilzaam meel. Meel alleen is een product van het goede zaad.

Goed, voedzaam en zuiver als het is, kan het nooit de onwedergeboren massa van het mensdom voorstellen. Maar er is nog een sterker bewijs. De maten meel zijn een type van Christus, het koren of meel, het Brood des levens. Toen Abraham de Heer gastvrijheid verleende (Gen. 18), nam hij drie maten meelbloem en een kalf. Beide wijzen op Christus; Zijn persoon en Zijn werk. Hij is goed, zuiver, heilig, onbevlekt, zowel als dat wat Hij gegeven heeft, Zijn Woord. Onverantwoord en ongegrond is het daarom de drie maten meel te willen zien als een beeld van verwording, terwijl meelbloem altijd zuiverheid, reinheid voorstelt.

Zou het Evangelie met zuurdeeg vergeleken zijn en dit het gehele mensdom moeten binnendringen, dan is deze gedachte in tegenspraak met de werkelijkheid. Zuurdeeg wordt in het meel gedaan, het werkt dan vanzelf en doorzuurt het gehele deeg. Maar dat is toch niet de wijze waarop het Evangelie werkt, de kracht Gods tot zaligheid!

Laten we ons een ogenblik voorstellen dat het Evangelie het zuurdeeg is met het doel de gehele massa te doordringen dan is de werkelijkheid geheel in strijd met het gegeven. Er is geen volk, zelfs geen stad of gehucht dat ooit volledig doordrongen is van het Evangelie zuurdeeg. De uitwerking is dan een mislukking, het Evangelie doorzuurt het gehele deeg niet, en heeft dat in de loop der eeuwen nooit gedaan, zodat de conclusie voor de hand ligt, dat de Heer geheel mis gezien heeft. En dit laatste is absurd.

Wij menen hiermee de verkeerde uitlegging van de gelijkenis voldoende aangetoond te hebben. Zuurdeeg is fout, kwaad, bederf. Het goede, zuivere meel vertegenwoordigt de waarheid. Christus en Zijn Woord. Het zuurdeeg bederft het meel, het verandert datgene wat goed is, en tast op een

verborgen manier de reinheid aan, tot het de gehele massa heeft doordrongen. De Heer onderwijst in deze gelijkenis hoe de boze leer het fijne meel, de leer van Christus, bederft. Het is een vervolg op de gelijkenis van het mosterzad. Eerst heeft de belijdende kerk een vooraanstaande positie ingenomen, de volgende stap was dat de vrouw het zuurdeeg in de drie maten meel deed. Pergamus, de periode in de kerkgeschiedenis waarin de belijdende kerk huwde (dat is de betekenis van Pergamus), de plaats in de wereld innam, wordt door de vierde periode, die van Thyatira, gevolgd. Deze vierde zendbrief stemt overeen met de gelijkenis van de vrouw en het zuurdeeg. Een vrouw, Izebel wordt in Openbaringen 2 genoemd. Ongetwijfeld wordt hiermee Rome bedoeld. De vrouw in de gelijkenis stelt hetzelfde voor, namelijk de afvallige kerk, de moeder van de hoerarij 1) en van de gruwelen der aarde. Zij heeft met haar boze leer (het zuurdeeg) de leer van Christus (het fijne meel) bedorven. En dat zuurdeeg werkt nu in het belijdende Christendom. Het kan nog niet volledig doordringen, het geheel is nog niet doorzuurd. De ware gelovigen, de Gemeente, nog op de aarde, verhinderen het volledig doorzurend proces van het kwaad. Maar de Gemeente zal van de aarde worden weggenomen en dan zal het gehele deeg doorzuurd worden. Het vuur alleen kan de werking van het zuurdeeg doen ophouden, zal een eind maken aan het zuurdeeg.

Deze verklaring is de enig juiste, want zij stemt niet alleen volkomen overeen met wat de Heer in deze voorafgaande gelijkenissen onderwees, maar ook met de Schrift als geheel. De boze toestand waarin het Koninkrijk der hemelen, toevertrouwd aan de hand der mensen gedurende de afwezigheid van de Heer, komt, wordt hier ten volle verklaard. Het Christendom, Rome, de moeder der hoeren³, en de dochters, zijn bewijzen genoeg en tonen ons hoe de Onthuller der verborgenheden de toekomstige dingen openbaart.

Al deze gelijkenissen tonen ons de groei van het kwade, die zich over de bedeling waarin wij leven, uitstrekt. Nadat de Heer de scharen van Zich had gelaten, ging Hij het huis binnen en daar verklaart Hij op verzoek van Zijn discipelen de tweede gelijkenis. Hun was gegeven de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen te weten. Wij hebben reeds over deze Goddelijke uitlegging gesproken en kunnen dus doorgaan met de drie volgende gelijkenissen die de Heer uitspreekt voor Zijn discipelen in het huis. De gelijkenissen van de schat in de akker en de parel van grote waarde horen bij elkaar. De Heer besluit Zijn onderwijs van de verborgenheden met de gelijkenis van het visnet.

Inleiding op de schat in de akker en de ene schone parel

“Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan een schat. in de akker verborgen, welke een mens gevonden hebbende, verbergde; en van blijdschap daarover gaat hij heen, en verkoopt al wat hij heeft en koopt die akker. Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan een koopman die schone parelen zoekt en ene parel van grote waarde gevonden hebbende, ging hij heen, en verkocht al wat hij had en kocht haar” (13:44-46).

In beide gelijkenissen wordt een mens genoemd, die verkoopt al wat hij heeft, om datgene te verkrijgen wat hij kostbaar acht. In de eerste vindt hij de schat in de akker en hij verbergt hem daar, terwijl hij de akker koopt om de schat in bezit te krijgen. In de tweede verkoopt hij al wat hij heeft voor de parel van grote waarde. Bij grote overeenkomst is er natuurlijk ook onderscheid. De schat is verborgen in de akker, die gekocht wordt, waardoor ook de schat eigendom wordt. De éne parel komt uit de zee, haar waarde is groter dan die van de schat, waarvan niet gezegd wordt dat hij grote waarde heeft. Een schat kan groter of kleiner worden, er kan van worden afgenomen of bijgevoegd; de éne parel evenwel is compleet, waarde en schoonheid zijn vastgesteld.

Bij de uitlegging van deze gelijkenissen moeten we dezelfde gedragslijn volgen als bij de vorige. We zullen het ontleedmes opnieuw moeten hanteren om de fouten aan te tonen in de verklaring, die bij het Christendom ingang heeft gevonden, maar niet in overeenstemming is met de bedoeling van de Schrift. We willen beginnen met een aanhaling uit “Luthers verklarende aantekeningen op de Evangelien” (Blz. 82).

“De gelijkenis van de schat bedoelt, dat wij tevergeefs het Koninkrijk van God zoeken door onze werken en inspanningen of de werken der wet. Want wij zijn niet geboren uit den bloede, noch uit

---

³ Hoerarijen worden hier natuurlijk in geestelijke zin bedoeld.

de wil des vleses, noch uit de wil des mans. De Joden bezaten de akker, maar zagen de schat daarin niet. De Heidenen (volkeren) kochten de akker met de schat, dat is *de wet met Christus...* De verborgen schat is het Evangelie, dat ons genade en gerechtigheid geeft zonder onze verdienste. Als iemand die vindt, veroorzaakt hij vreugde, dat is een goed en vrij geweten, wat door goede werken niet kan worden verzekerd. De gelijkenis van de parel is bijna van dezelfde soort als de voorgaande, behalve dat in de eerste gesproken wordt van vinden, in deze van zoeken. Hier moet gedacht worden: aan een groeiend geloof, waarmee aangegeven wordt, dat de parel niet onbekend was, dat men er van gehoord had als zijnde van grote waarde. Het verlangen van de koopman is, om de parel te mogen bezitten. Iets dergelijks geldt voor het Christelijk leven, Hij die het begonnen is, denkt dat hij niets heeft, maar hij strekt zich er naar uit, voortdurend voorwaarts dringend om het te verkrijgen”.

Andere verklaarders van de Schrift zijn Luther hierin gevolgd. H. W. A. Meijer, een leidende figuur onder de uitleggers van het Nieuwe Testament, zegt: “Het Koninkrijk, de meest waardevolle bezitting, moet genomen worden door met vreugde alle aardse bezittingen te offeren”. Prof. Holtzmann getuigt: “De schat en de parel zijn beelden van de grote waarde van het Koninkrijk der hemelen. Om ze te bezitten moet men alle andere goederen opofferen”.

Bij deze wijze van uitleggen komt het dus hier op neer, dat de mens degene is, die alles verkoopt om de schat te bezitten, en de koopman de onbekeerde zondaar voorstelt. Het Evangelie, de zaligheid, de genade van God, of zoals sommigen zeggen de “religie”, wordt volgens deze Schriftkundigen voorgesteld door de schat en de éne parel van grote waarde. Dat deze verklaring onhoudbaar is, in strijd met de kern van het Evangelie, wordt niet aangenomen. In toespraken met een Evangelische strekking wordt de zondaar vermaand alles op te geven, alles te verkopen, met het doel Christen te worden, zichzelf en de wereld op te geven, en dan de parel van grote waarde te vinden. Wij vragen ons af of dat het Evangelie is en antwoorden: neen! De zondaar heeft geen offerande te brengen. Al zijn pogen om zichzelf te verzaken en de wereld op te geven, kan hem nooit het eeuwige leven of de genade Gods verzekeren. “Wat moet ik doen om het eeuwige leven te beërven?” werd eens gevraagd door een eigengerechte Farizeeër, een jonge overste. De Heer antwoordde hem, die tot Hem kwam overeenkomstig de wet, omdat hij onder de wet stond, en zei hem alles te verkopen, de opbrengst aan de armen te geven en Hem te volgen. Dit is echter niet het Evangelie, maar de wet, die eist: “Doe dit en gij zult leven”. Bij de verkondiging van het Evangelie aan zondaren hebben wij niet te zeggen wat zij moeten doen, dat zij alles moeten opgeven om te ontvangen; het Evangelie der genade vraagt de zondaar niet alles te verkopen om daarvoor de genade van God en het eeuwige leven te verkrijgen, het biedt aan elke zondaar het eeuwige leven aan als Gods gave, als een vrije gift in Christus Jezus. Het Woord van God spreekt ongetwijfeld van kopen, maar het is een kopen zonder geld en zonder prijs. “O, alle, gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet; ja komt, koopt zonder geld en zonder prijs wijn en melk” (Jes. 55:1). Het prijsgeven, opgeven volgt als iemand gered is en de genade Gods heeft ontvangen, maar nooit daarvoor.

Ook aan de akker wordt door velen een uitleg gegeven, die nooit door de Heer bedoeld kan zijn, trouwens Hij heeft ons zelf de sleutel gegeven. “De akker is de wereld”. Dit is de betekenis in de eerste twee gelijkenissen.

Indien de zondaar bedoeld wordt door de man, die de akker koopt, zou de consequentie zijn, dat de zondaar de wereld heeft te kopen. Er is geen enkele reden om aan deze twee gelijkenissen zulk een uitleg te geven.

In de eerste twee gelijkenissen wordt van één persoon gesproken: de zaaier, de man die het goede zaad zaaide. Deze Man is de Heer Zelf. In de gelijkenissen, waarmee we nu bezig zijn, wordt met de man, die de akker kocht met de schat erin en de koopman, die alles verkocht wat hij had om de éne parel van grote waarde te bezitten, ook de Heer Zelf bedoeld. Het is niet de onbekeerde zoekende en redding vindende - maar de Zaligmaker, die de zondaar zoekt. Hij koopt de akker met de schat erin, en geeft alles prijs om de parel van grote waarde te bezitten. Als wij zó de gelijkenissen bezien, valt het ware licht erop en bezitten wij het gezegende Evangelie. Hij, die rijk was; werd arm om onzentwil, opdat wij door Zijn armoede rijk zouden worden. Hij, die Gode evengeliek is, ontledigde Zichzelf. Hij daalde neer, gaf alles prijs, was gehoorzaam tot de dood, ja tot de dood des kruis-

ses. Beide gelijkenissen leren dezelfde grote waarheid, dat Christus, de Zaligmaker, die kwam om te zoeken wat verloren was, de akker en de gevonden schat kocht en alles prijs gaf om de parel van grote waarde te bezitten.

Rest misschien nog de vraag waarom er twee gelijkenissen nodig zijn om dit duidelijk te maken?

Als de zoekende en vindende koopman onze Heer voorstelt. waarom wordt het alles prijsgeven en kopen tweemaal genoemd? Waarom wordt eerst de schat en daarna de parel genoemd? Waarom is de gekochte schat verborgene terwijl de éne parel van grote waarde blijkbaar het eerst in bezit komt van de koopman?

5. De schat in de akker - 13:44

44 Het Koninkrijk der hemelen is ook gelijk aan een schat, in de akker verborgen, die iemand vond en verborg; en van blijdschap daarover gaat hij heen en verkoopt alles wat hij heeft, en koopt die akker.

De Heer spreekt hier ongetwijfeld van een tweevoudige verborgenheid van het Koninkrijk der hemelen en van twee verschillende voorwerpen, die Hij verkreeg door Zijn verlossingswerk. Als Hij de schat noemt, verborgen in de akker, die Zijn eigendom wordt door koop, bedoelt Hij Zijn aardse volk *Israël*. De éne parel van grote waarde, schoon en volledig, gehaald uit de zee, wijst op de *Gemeente*, het éne lichaam. De twee gelijkenissen openbaren dus de verborgenheid van Israël en die van de Gemeente; van beide verborgenheden geeft de Heilige Geest in de Brieven door de Apostel der Heidenen, getuigenis aan wie de verborgenheden bekend gemaakt waren. Israël is de schat in de akker. “Uit alle volkeren zult gij Mij ten eigendom zijn, want de ganse aarde behoort Mij. (Exodus 19:5). “Want de Here heeft Zich Jakob verkoren, Israël tot Zijn eigendom”⁵ (Ps 135:4).

Toen Hij van de hemel kwam, vond Hij Zijn volk op de akker. Hij kocht de gehele wereld en daarmee het volk dat Zijn aardse schat is. “Dat Jezus sterven zou voor het volk”, wordt in Joh. 11:51 meegedeeld. Wij lezen echter niet dat Hij de schat in bezit kreeg, krijgen meer de gedachte dat de gevonden schat nog verborgen wordt in de akker, die Hij terwille van het bezitten van de schat kocht voor zulk een grote prijs.

Israël is de bijzondere schat des Heren. Hij heeft Zijn aardse volk gekocht, dat in de toekomstige eeuwen op de aarde al de deugden van Hemzelf zal openbaren. Het zal gerechtvaardigd zijn, een afgezonderd met de Geest vervuld volk. In de profetieën van Bileam voorzegt de Geest van God wat Israël in Gods ogen is door het verlossingswerk van Jahweh. De Heer stierf voor dat volk, en nóg zijn de resultaten van Zijn dood niet geopenbaard. Israël is in de akker, in de wereld verborgen. De Heer zal nog eens terugkeren tot de akker, de wereld. Hij komt om Zijn erfenis in bezit te nemen. Dan zal Hij de schat te voorschijn halen. Zijn recht op Zijn volk Israël doen gelden en het zal zich in Zijn verlossing verheugen. Gedurende deze tijd, de bedeling van Zijn afwezigheid, is Israël in de akker verborgen. Dit is een van de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen. Het stemt overeen met Rom. 11:25: “Want ik wil niet, broeders! dat u deze verborgenheid onbekend zij, opdat gij niet wijs zijt bij uzelf, dat er voor een deel over Israël verharding gekomen is, totdat de volheid der volkeren zal ingegaan zijn; en alzo zal geheel Israël behouden worden, gelijk geschreven staat: “Uit Sion zal de Verlosser komen. Hij zal de goddeloosheden afwenden van Jakob”. Helaas! het Christendom is wijs in haar eigen inzichten en heeft deze verborgenheid volkomen genegeerd. Het verklaart dat “God Zijn volk verworpen heeft en er geen hoop voor Israël is”. Het Christendom ver-geet dat Israël de schat is, in de akker verborgen, gekocht door het kostbaar bloed van de Zoon van God, en dat Hij dus gelijk is aan de mens, die naar een ver land is gegaan, terug komt om Zijn rechten op de aarde te doen gelden en Israël, Zijn schat, te voorschijn te halen.

6. De éne parel van grote waarde - 13:45-46

45 Ook is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan een koopman die mooie parels zoekt. 46 Toen hij één parel van grote waarde gevonden had, ging hij heen en verkocht alles wat hij had, en hij kocht hem.

Deze éne parel is de *Gemeente*. “Hij heeft de Gemeente liefgehad en Zichzelf voor haar overgegeven”, staat er geschreven en in de gelijkenis verklaart Hij Zelf deze waarheid: De parel wordt uit de zee genomen. Op de duistere bodem van de oceaan is haar schuilplaats, in het huis van een schaaldier en door zijn werk wordt de kostbare parel geproduceerd. Een korreltje zand, zo vertelt men, raakt tussen de schelp en het dier, en veroorzaakt door zijn aanwezigheid een wondje in de zijde van het dier. Op dit nietig korreltje zand deponiert het dier een dun laagje schitterend materiaal. Dat wordt telkens en telkens herhaald, hoe dikwijls kan niemand zeggen, totdat tenslotte in de zijde van het dier de schoonste parel gevonden wordt, een parel van grote waarde, waarin de kleuren van de regenboog en de tinten van de hemel worden weerkaatst.

Opeens wordt het duidelijk, waarom de Heer de parel gebruikte als een type van de gemeente, die Hij liefheeft en waarvoor Hij Zichzelf overgaf. Zoals Eva genomen werd uit de zijde van Adam, zo werd Zijn zijde geopend en van daaruit is de Gemeente gebouwd. Evenals deze parel is de Gemeente een éénheid, bestaande uit ontelbaar velen door Hem alleen gekend. Deze éne parel wordt nog voortdurend uit Zijn zijde opgebouwd. De éne parel bevindt zich nog in de duistere wateren van de zee. Hoe vele leden nog tot deze éne parel zullen worden toegevoegd weten wij niet. Hoe lang het zal duren, voor de Heer haar tot Zichzelf in de lucht opneemt, om Zichzelf met deze kostbare parel te kronen, kan niemand zeggen. De Gemeente behoort Hem en zal met Hem in de hemelen zijn. Van hoe grote waarde moet deze éne parel voor Hem geweest zijn dat Hij alles voor haar over had! Wat zal het bezit van die parel een heerlijkheid schenken aan de hemelse en eeuwige Koopman.

Als Hij komt om bezit van Israël, de schat en de wereld te nemen, zal de Gemeente bij Hem zijn. Laten wij ons verheugen in die liefde, die prijs gaf al wat zij bezat, om ons te verlossen uit ons verderf en verlorenheid en ons maakte tot voorwerpen van Zijn onbegrensde genade.

7. De gelijkenis van het visnet - 13:47-58

47 Het Koninkrijk der hemelen is ook gelijk aan een net, uitgeworpen in de zee, dat allerlei soorten vissen bijeenbrengt. 48 Als het vol geworden is, trekken de vissers het de oever op. Ze gaan zitten en verzamelen de goede vissen in vaten, maar de slechte gooien zij weg. 49 Zo zal het aan het einde van de wereld zijn: de engelen zullen uitgaan en de slechten uit het midden van de rechtvaardigen afzonderen, 50 en zij zullen hen in de vurige oven werpen; daar zal men jammeren en tandenknarsen. 51 Jezus zei tegen hen: Hebt u dit alles begrepen? Zij zeiden tegen Hem: Ja, Heere. 52 Hij zei tegen hen: Daarom, ieder schriftgeleerde, in het Koninkrijk der hemelen onderwezen, is gelijk aan een heer des huizes die uit zijn voorraad nieuwe en oude dingen tevoorschijn haalt.

53 En toen Jezus deze gelijkenissen beëindigd had, gebeurde het dat Hij van daar vertrok. 54 En Hij kwam in Zijn vaderstad en onderwees hen in hun synagoge, zodat zij versteld stonden en zeiden: Waar heeft Deze die wijsheid en krachten vandaan? 55 Is Hij niet de zoon van de timmerman? En heet zijn moeder niet Maria, en zijn broers Jakobus en Joses, en Simon en Judas? 56 En zijn zusters, zijn zij niet allen onder ons? Waar heeft Deze dan dit alles vandaan? 57 En zij namen aanstoot aan Hem. Maar Jezus zei tegen hen: Een profeet is niet ongeëerd, behalve in zijn vaderstad en in zijn huis. 58 En Hij deed daar niet veel krachten vanwege hun ongelooft.

“Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan een net, dat in de zee geworpen werd en van allerlei soort samenbracht; hetwelk zij, toen het vol geworden was, aan de oever optrokken en nedergezeten zijnde, lazen zij de goeden in de vaten bijeen, maar de kwaden wierpen zij weg. Zo zal het zijn in de voleinding der eeuw: de engelen zullen uitgaan, en de bozen uit het midden der rechtvaardigen afscheiden; en zullen hen werpen in de oven des vuurs; daar zal wening zijn en knersing der tanden” (13:47-50). Dit is niet het Evangelienet zoals het dikwijls genoemd wordt.

Nadat de éne parel is opgenomen, begint het einde der bedeling. Het visnet wordt in de zee geworpen, die zoals wij zagen, de volkeren vertegenwoordigt. De gelijkenis verwijst naar de prediking van het eeuwig Evangelie zoals dat gedurende de grote verdrukking zal plaats vinden (Openb. 14:6 en 7). Het scheiden van de goeden en de kwaden wordt door de engelen gedaan. Dit alles kan niet op de tegenwoordige tijd noch op de Gemeente wijzen, maar op de tijd wanneer het Koninkrijk ongeveer zal worden opgericht. Dan zullen de engelen gebruikt worden, zoals duidelijk in het boek der Openbaringen beschreven wordt. De bozen zullen in de vurige oven worden geworpen en de

rechtvaardigen zullen op de aarde overblijven voor het duizendjarig Koninkrijk. Dit alles in bijzonderheden te volgen zou ons in de geschiedenis van de 70e week van Daniël voeren. Het is hetzelfde “einde der eeuw” dat in Mattheüs 24 beschreven wordt.

Uit deze zeven gelijkenissen hebben wij de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen leren kennen, beginnende met de apostolische eeuw, terwijl ons de toestand wordt getoond, die tot het einde zal voortduren. Het is opmerkelijk, dat de laatste drie gelijkenissen, die ons bepalen bij de verborgenheid van Israël, van de Gemeente en van het einde der bedeling, uitgesproken werden in het huis voor de discipelen. De grote menigte kreeg ze niet te horen, ze bevatten waarheden voor de Zijnen, aan wie door de Geest van God het gegeven is de verborgenheden van het Koninkrijk te weten.

Daarom lezen wij: “Jezus zeide tot hen; Hebt gij al deze dingen verstaan? Zij zeiden tot Hem: Ja, Heer! En Hij zeide tot hen: Daarom is iedere schriftgeleerde die een discipel van het Koninkrijk gemaakt is, gelijk aan een heer des huizes, die uit zijn schat, nieuwe en oude dingen voortbrengt”. De oude dingen zijn de in het Oude Testament geopenbaarde, en de nieuwe dingen die van de nieuwe bedeling.

Na deze verklaring volgt een symbolische handeling van de Heer. “En het geschiedde, toen Jezus de gelijkenissen Beëindigd had, dat Hij van daar vertrok”. De Onthuller van de verborgenheden heeft Zijn openbaring gegeven en verdwijnt dan van het toneel, wat ons herinnert aan Zijn afwezigheid gedurende deze bedeling.

Het einde van dit hoofdstuk is geheel in overeenstemming met het begin en de onderwijzing van het gehele hoofdstuk. “En in Zijn vaderland gekomen, leerde Hij hen in hun synagogen, zodat zij verslagen stonden, en zeiden: Vanwaar heeft deze die wijsheid en die krachten? Is deze niet de zoon des timmermans? Is zijn moeder niet Maria genaamd, en zijn broeders Jukobus, en Jozef, en Simon en Judas? En zijn zusters, zijn zij niet allen bij ons? Vanwaar heeft deze dit alles? En zij werden aan Hem geërgerd. Doch Jezus zeide tot hen: Een profeet is niet ongeëerd dan in zijn vaderland en in zijn huis. En Hij deed aldaar niet vele krachten vanwege hun ongeloof” (13:54-58). Wat anders is dit dan Zijn algehele verwerping. De Zijnen kenden Hem niet. Zij spraken van Zijn aardse relaties. Voor hen is Hij “deze mens”. Zij kenden Zijn Vader niet. Zij noemden Hem “de zoon van de timmerman”. En zo wordt Hij nog steeds door Zijn aardse volk verworpen en helaas, velen van degenen, die zich naar Zijn naam in deze eeuw noemen, behandelen Hem niet beter. In het volgende hoofdstuk, zullen we verder getuige zijn van Zijn verwerping.

---

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm